

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали доповідей
міжнародної науково-практичної конференції студентів**

**НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОНОМІЇ,
ЗЕМЛЕУСТРОЇ ТА САДОВО-ПАРКОВОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

18 квітня 2019 року

**Біла Церква
2019**

Даниленко А.С., академік НААН, ректор, голова оргкомітету;

Новак В.П., д-р біол. наук, перший проректор, проректор з організаційної роботи;

Варченко О.М., д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету;

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності;

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи;

Хахула В.С., канд. с.-г. наук, декан агробіотехнологічного факультету;

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, голова НТТМ університету;

Панченко Т.В., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ агробіотехнологічного ф-ту;

Царенко Т.М., канд. вет. наук, начальник відділу науково-дослідної та інноваційної діяльності;

Судика Н.В., зав. редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар;

«Новітні технології в агрономії, землеустрої та садово-парковому господарстві»: Матеріали доповідей державної науково-практичної конференції студентів, 18 квітня 2019 року. Біла Церква, 2019. 96 с.

Таблиця – **Індекс стійкості сортів пшениці ярої проти основних листових грибкових хвороб, 2017–2018 рр.**

Назва сорту	Індекс стійкості, I			Індекс комплексної стійкості, II
	борошниста роса	бура іржа	септоріоз листя	
Елегія миронівська (стандарт)	0,97	1,02	0,91	0,98
Аншлаг	1,1	1,13	0,91	1,02
Черемшина	1,13	1,13	0,91	1,06
Євдокія	0,99	1,13	0,95	1,02

Індекс комплексної стійкості сортів проти основних грибкових хвороб 6 роки проведення досліджень був вище 1.

Усі досліджувані сорти, порівняно із сортом стандартом Елегія миронівська, мали вищі показники стійкості проти хвороб, що вивчалися.

Тому, за результатами проведених досліджень впродовж 2017–2018 рр. були виділені сорти пшениці м'якої ярої за комплексом стійкості до листових грибних хвороб, які можуть бути джерелами стійкості до основних листових грибкових хвороб та залучатися до схрещувань на підвищення імунітету в умовах Лісостепу України.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Киселев В. А. Устойчивые к грибным болезням образцы озимой пшеницы. Селекция и семеноводство. М.: Колос, 1996. № 4. С. 49–52.
2. Неклеса Н. П., Быстрицкая В. Н. и др. Прогноз сроков появления мучнистой росы, ее вредоносность и защита озимой пшеницы от заболеваний. М., 1990. 23 с.
3. Шуровенкова Л. И. Сортосвая устойчивость пшеницы к мучнистой росе в условиях Красноярского края: автореф. дисс. на соиск. науч. степени канд. с.-х. наук: спец. 06.01.05. Краснодар, 1997. 27 с.
4. Захарова Т. И. Вредоносность мучнистой росы пшеницы. Микология и фитопатология. 1978. Т. 12. Вып. 2. С. 171–173.

УДК 635.13

ГНІДЕНКО Г.М., студент 5 курсу

Науковий керівник – **ПАНЧЕНКО Т.В.**, канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ НОРМ ВИСІВУ ГРЕЧКИ НА ПРОХОДЖЕННЯ ФЕНОЛОГІЧНИХ ФАЗ ТА ТРИВАЛІСТЬ МІЖФАЗНИХ ПЕРІОДІВ

Серед багаточисельних культурних рослин, які вирощуються у сільськогосподарському виробництві є такі, вирощування яких завжди буде необхідним, не дивлячись на величину витрат для цього, а є ті, вирощування яких можливе за віднаходження стабільних ринків збуту, наявності стабільного попиту та стабільно високих цін.

Гречка відноситься до тих культур, потреба у продукції яких буде завжди, не дивлячись на витрати на її отримання, поряд з цим вона є і ринковою культурою, що обумовлюється постійною потребою у її продукції. Особливо ця культура вигідна тим, що практично вся її продукція може ефективно використовуватися. [1]

Ключові слова: гречка, норми висіву, фенологічні фази, міжфазні періоди, сходи, господарська стиглість.

У гречки, як і у більшості вищих рослин, життєвий цикл розділяється на два основних періоди: вегетативний ріст, коли формуються вегетативні органи – корінь, стебло, листки, та генеративний розвиток – період формування репродуктивних органів – суцвіть, квіток,

насіння [2]. У процесі проходження життєвого циклу рослини зазнають певних зовнішніх змін, що дозволяє поряд з основними періодами вегетативного росту та генеративного розвитку виділити і фенологічні фази.

Процес формування органів – органогенез рослин розділяється на етапи, які не реєструються фенологічними спостереженнями, а тому ми у своїх дослідженнях визначали настання фенологічних фаз, а проміжки між ними дозволили нам підрахувати тривалість міжфазних періодів.

Отримані дані досліджень свідчать, що сходи за сівби 26 квітня у 2017 році з'явилися через 7 днів на всіх варіантах дослідів.

Гілкування настало на варіантах з нормою висіву 2,0 та 2,5 млн./га схо-жих насінин на один день (15.05; 13.05) раніше, ніж за сівби з нормою висіву 3,0 та 3,5 млн./га схожих насінин.

Формування суцвіть на рослинах першого та другого варіантів (2,0 та 2,5 млн./га) продовжувалося дещо пізніше у 2018 році на всіх варіантах дослідів, що певною мірою обумовлено погодними умовами у цей проміжок часу.

У 2018 році на 2 – 3 дні раніше настало і дозрівання зерна.

Для того, щоб характеризувати вплив норм висіву та погодних умов на ріст та розвиток рослин гречки у роки досліджень, необхідно проаналізувати дані тривалості міжфазних періодів. Загальне відхилення тривалості «сходи – господарська стиглість» зерна гречки за різних норм висіву різнилася на 1-3 дні. Слід зауважити, що існує різниця у тривалості періоду «сходи – господарська стиглість» за роками, тобто у даному випадку спостерігається вплив погодних умов.

Так у 2017 році сівба з нормами висіву 2,0-2,5 млн./га схожих насінин дещо подовжила (на 1 день) тривалість цього періоду порівняно з нормами 3,0-3,5 млн./га схожих насінин. Якщо порівнювати з контролем, то у 2017 році тільки сівба з нормою висіву 3,0-3,5 млн./га схожих насінин сприяла подовженню на 1 день тривалості періоду «сходи – господарська стиглість».

У 2018 році, на відміну від 2017 року, сівба гречки з нормами 2,0-2,5 млн./га схожих насінин подовжила тривалість періоду «сходи – господарська стиглість» на 3 дні.

Порівнюючи норми висіву 2,5; 3,0; 3,5 млн./га схожих насінин з контролем (2,0 млн./га), ми можемо констатувати, що скорочення на 3 дні періоду «сходи – господарська стиглість» спостерігалось лише за сівби з нормами 3,0-3,5 млн./га схожих насінин. У середньому за два роки досліджень тривалість періоду «сходи – господарська стиглість» складала за сівби з нормами 2,0; 2,5; 3,0 та 3,5 млн./га схожих насінин відповідно 103,5; 103,5; 102 та 102 дні.

Таким чином, спостерігається тенденція до скорочення тривалості періоду «сходи – господарська стиглість» на 1,5 дня за сівби з нормами 3,0 та 3,5 млн./га схожих насінин порівняно з контролем (варіант 1). Варіант 2 сівба з нормою висіву 2,5 млн./га схожих насінин не відрізняється за тривалістю цього періоду від контролю. Це означає, що збільшення норми висіву на 0,5 млн./га схожих насінин порівняно до контролю (2,0 млн./га) не впливає на зміну онтогенетичного розвитку рослин. Проте норми висіву 2,0 – 2,5 млн./га схожих насінин є агротехнічним заходом, за допомогою якого можна певним чином впливати на хід вегетативного та генеративного розвитку рослин гречки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Волкотруб М.О. Особливості формування урожаю гречки в залежності від рівня інтенсифікації вирощування в умовах північного Лісостепу України: зб. матер. третьої наук. міжвузів. конф. аспірантів і молодих викладачів «Сучасна аграрна наука: напрями досліджень, стан і перспективи». Вінниця, 2003. С. 76–77.
2. Єфіменко Д.Я., Яшовський І.В. Гречка і просо в інтенсивних сівозмінах. К.: Урожай, 1992. 168 с.

ЗМІСТ

Алексеева Т.М. Ентомокомплекс агробіоценозу кукурудзяного поля насінневого заводу «Вауер» Попільнянського району Житомирської області.....	3
Марчук А.М. Вплив елементів технології вирощування на продуктивність сочевиці.....	4
Грисюк О.Б. Узагальнення досвіду створення лісових культур дуба звичайного у приміській зоні м. Біла Церква.....	5
Вовк М.С., Шевченко В.В. Фази росту й розвитку нуту та тривалість міжфазних періодів залежно від умов зволоження та температури в роки вирощування.....	7
Таубе С.Б. Вплив біопрепаратів, регуляторів росту, мікродобрив і фунгіцидів на продуктивність і стійкість до хвороб гороху посівного в умовах ПП «ТИЩЕНКО» Білоцерківського району Київської області.....	8
Серватинська Д.В. Вплив строків сівби та покриття ґрунту рослинними рештками на продуктивність кукурудзи.....	10
Куделько В.В. Продуктивність сорго цукрового залежно від контролювання чисельності бур'янів у посівах.....	12
Боцвін А.В. Вплив норм висіву гречки на висоту рослин та кількість листків в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ.....	13
Скиба Б.В. Вихідний матеріал в селекції пшениці ярої на адаптивність.....	15
Гніденко Г.М. Вплив норм висіву гречки на проходження фенологічних фаз та тривалість міжфазних періодів.....	16
Фулга А.М. Південна соняшникова шипоноско (<i>Mordellidae, mordellistena parvuliformis</i> stshegol – bar. 1930) – небезпечний шкідник соняшнику в степу України.....	18
Робакідзе Л.А., Ковальчук С.В. Зміна висоти рослин нуту залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах центрального Лісостепу України.....	19
Леваднюк Ю.А. Формування продуктивності гороху залежно від норми висіву.....	21
Панченко М.Т., Столітня В.А. Формування густоти стеблостою сорго зернового у зоні центрального Лісостепу України.....	22
Чернищук В.А. Зміна показників якості зерна гречки залежно від норм висіву в умовах центрального Лісостепу України.....	23
Чупряк О.Р. Ентомокомплекс агробіоценозу ріпакового поля та ефективність хімічного захисту від фітофагів в умовах ТОВ «Добробут» Жашківського району Черкаської області.....	25
Панкратов Я.В., Литвиненко К.С. Формування кількості стебел у сортів пшениці м'якої ярої.....	26
Савченко А.О. Проблема поширення амброзії полинолистої на території України.....	27
Приндюк М.О. Формування довжини стручка та кількості насінин у ньому в номерів мутантного походження ріпаку ярого.....	29
Чорний С.В., Мащенко Я.Т., Карета Я.О. Особливості формування і успадкування маси 1000 зерен лініями виділеними з популяції сорто-мутантних гібридів пшениці м'якої озимої.....	31
Хоменко Є.Ю., Штанько І.Я. Вплив генотипу на мінливість кількості зерен у головному колосі сортів пшениці м'якої озимої в умовах дослідного поля НВЦ БНАУ.....	33
Івашко Б.В. Продуктивність цукрових буряків залежно від способів обробки насіння.....	34
Гуцалюк Н.В., Войченко Т.О. Оцінка сортів та гібридів кавуна за господарсько цінними ознаками в умовах плівкових необігрівних теплиць.....	36
Гайченя М.В., Косенко В.В., Кобзар В.Б. Особливості формування і детермінації кількості колосків в колосі у ліній пшениці м'якої озимої, отриманих за сорто-мутантної гібридизації.....	37
Нікітчук К.А., Ломака П.О. Добір вихідного матеріалу для селекції ячменю ярого за стійкістю до хвороб в умовах НВЦ БНАУ.....	39
Савіцький Я.О., Хоменко С.О., Крицька М.О. Прояв і успадкування кількості зерен з головного колосу у ліній пізніх поколінь пшениці озимої, виділених з популяції сорто-мутантних гібридів.....	40
Свідлов В.О. Оцінка сортів та гібридів огірка за господарсько цінними ознаками в умовах плівкових необігрівних теплиць.....	42